

vi kan holde os væk, jeg tror, vi må sige til hinanden, som vi jo også har gjort det tidligere i historien, at vi som nabolande må have en frihedsgrad til at reagere. Det kan så diskuteres, om metoden var rigtig, men jeg føler, det må være sådan. Under alle omstændigheder føler jeg, det ville have været katastrofalt, hvis de demokratiske lande ikke reagerede overhovedet. Man kan diskutere tidspunkt, man kan diskutere metode, men principielt mener jeg, at det rigtige var, at vi reagerede i fællesskab.

Jeg synes også, jeg må sige her til sidst til Dansk Folkeparti: Hvis det for Dansk Folkeparti er et principielt synspunkt, at intet land må forholde sig til indre anliggender i et andet land, er der en række paralleller i historien, hvor man må sige, at her skulle vi reagere, for hvis vi ikke havde reageret, var det gået rivende galt. I sovjettiden brugte man ofte det argument, at andre ikke måtte blande sig i indre anliggender, men vi fik jo en Helsinki-aftale, og vi har fået mange andre som f.eks. Schuman Dimension-aftalen i København, som tilsvarende taler for det . . .

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg vil gerne bede om ro i salen, således at de, der er tilhørere og lytter til debatten, også kan høre, hvad der bliver sagt. (Ophold). Jeg bad om ro i salen – tak!

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Tak, hr. formand!

Jeg skal slutte med at fastslå følgende, også som et svar til hr. Per Stig Møller, som gjorde en række principielle betragtninger:

Hr. Per Stig Møller var inde på, om det egentlig ikke er en demokratisk uskikkelig måde – jeg tror, det var det ordvalg – der er anvendt, der her er taget i anvendelse. Jeg må sige, at det er jeg ikke enig i.

For det første: Vi havde næppe fået den erklæring fra den nye østrigske regering, hvis vi ikke på forhånd havde lagt et pres på den politiske udvikling i Østrig; det tror jeg faktisk ikke. Uden en kraftig afstandtagen havde vi ikke fået den erklæring, vi rent faktisk fik, og det mener jeg er et klart plus til reaktionsmønsteret.

For det andet: EU er først og fremmest et projekt på fredens og udvidelsens side.

For det tredje: Vi ved kun alt for godt, hvordan det går, hvis demokratiske stater ikke reagerer.

Og for det fjerde: Hr. Per Stig Møller må betænke, hvad alternativet var. Hvis vi nu tav

stille, hvis vi tav halvstille, eller hvis vi kom med en erklæring, som Jörg Haider kunne sige var interessant og dernæst stikke op i rygsækken, hvad havde vi så opnået andet end latterliggørelse, ydmygelse og undergravning af de fælles værdier?

Respekt for demokratiet er ikke det samme som respekt for Jörg Haider. Det er jo ikke udemokratisk at undsige Haider og hans parti. Det er heller ikke udemokratisk, at de 14 lande anvender politiske muligheder for at forandre udviklingen. Vi er en række selvstændige nationer, som er i vores gode ret til at markere, hvor vi står. Det skylder vi Danmark, det skylder vi Europa, det skylder vi den næste generation.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Da det er blevet oplyst for mig, at hr. Kristian Thulesen Dahl ønsker ordet som ordfører i anden omgang, går vi over til korte bemærkninger, og første korte bemærkning er hr. Holger K. Nielsen og derefter hr. Thorkild B. Fransgaard.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil godt takke for besvarelsen fra statsministeren. Der var ét punkt, som jeg syntes var overordentlig interessant, og som jeg godt vil have uddybet. Det var, da statsministeren svarede på spørgsmålet om, hvad der skal til, for at vi ophæver sanktionerne. Da sagde statsministeren – sådan hørte jeg det: at der kommer praktiske handlinger til, som følger regeringserklæringen op. Han nævnte så udvidelsesforhandlingerne, og han nævnte forholdet til sudetertyskerne.

Jeg vil godt spørge: Er det ikke udtryk for en ny linje i forhold til, hvad man sagde, da man indledte sanktionerne, hvor det jo var en forudsætning for, at man skulle ophæve sanktionerne, at Frihedspartiet skulle ud af den østrigske regering? Det er også det, som franskmændene stadig væk siger, og det er mig bekendt også det, belgierne stadig væk siger og formentlig også andre EU-lande siger, men jeg tror også, der er visse EU-lande, der egentlig er af den opfattelse, at det ikke længere skal være kravet, for at sanktionerne skal ophæves.

Dér hører jeg statsministeren sådan, at den danske regering nu siger, at kravet til østrigerne ikke er, at FPÍ skal ud af regeringen; kravet til den østrigske regering er, at den lever op til det regeringsgrundlag, som den vedtog. Det synes